

REZÜMÉ

2015. évi Kállai Ernő művészettörténeti-műkritikai ösztöndíj
Budapest, 2015. december 10.

Szabó Gyöngyvér

tájépítésmérnök

HÁTTÉR

Tájépítészeti kritikai tevékenység nemzetközi viszonylatban az elmúlt 5-10 évben érhető tetten, lehetőségei és kortárs megjelenési formái azonban még nem rögzítettek. Az építészekritika műfaji sajátosságai ezzel szemben már a hazai elméletben is hozzáférhetőek. A két önálló szakterület (az építészet és a tájépítészet) művei ugyan közös rendszerelveken alapulva jönnek létre, mindkét esetben a tér és a tömeg építészetéről és egyedi arányrendszerének kialakításáról beszélhetünk, a tájépítészeti alkotások a legtöbb esetben *nyitott műalkotások*. Az esztétikai-formai és az alkotói képességek vizsgálata mellett az időbeliség, a negyedik dimenzióban kiteljesedő növényanyag szerepe és a társadalmi kontextus, a nyilvánosság értelmezése kiemelt fontosságú.

A KUTATÁS CÉLJA

Feltárni a hazai tájépítészet és köztérépítészet kortárs kritikai tevékenységét, a reflektív szakmai diskurzus lehetőségét és kereteit.

KUTATÁSI TERV

1. A kutatás tárgyának lehatárolása szakirodalmi alapgyűjtéssel

- a kritikai elmélet jelentése a tájépítészetben, milyen trendek és teóriák jelölik
- rendelkezésre álló adaptálható kritikai elméletanyag nemzetközi szinten és a hazai társszakmákban

2. A szakmaelmélet rétegeinek vizsgálata

- meghatározó tervezéseméleti alpművek
- mely szerzők és művek jelölik a kortárs szakmaelméleti tevékenységet

3. A tájépítészeti kritikai tevékenység körvonalazása

- kortárs megjelenési formáinak felkutatása
- szerepének pozícionálása a tájépítészeti, köztérépítészeti döntések támogatásában

AZ ÖSZTÖNDÍJAS IDŐSZAK ALATT KÉSZÍTETT PUBLIKÁCIÓK

A témában való publikálást két, párhuzamos tematikus irányban kezdtem el. A kutatási tervben felvázolt, a 2007-13-as időszak főtérmegeújításaihoz kapcsolódva egyrészt foglalkoztam kifejezetten a poszt-szocialista városaink központjában lezajlott változás értékelésével (Ajka, Salgótarján, Oroszlány, Tatabánya, Dunaújváros), valamint, szintén erre az időszakra kapcsolódva, a köztéri műalkotások és a köztér (főtér) viszonyrendszerét vizsgáltam (Nyíregyháza).

1. Szabó, Gyöngyvér: What's new about our old town centres? *Autoportret.pl*, December 2015. *in press*.

2. Gurdon, Balázs - Szabó, Gyöngyvér: *Post-war urban dispositions - the changing core of our socialist new towns*.

- Facing Post-War Urban Heritage in Central-Eastern Europe, urb/doconf 2015. október 9. Absztrakt és előadás, BME Urbanisztika Tanszék, Budapest, 2015.

- Építész Klub. Előadás, 2015. november 15.,

3. Szabó, Gyöngyvér: *A tájépítészet kiterjesztett értelmezésben: a kortárs köztéri művészet társadalmi beágyazódásának kérdései a nyíregyházi Kossuth-tér példáján*, tanulmány, 2015.